

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT;

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van
het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021 - principiële goedkeuring**

Samenvatting

Het Cultureelerfgoeddecreet is het belangrijkste instrument ter ondersteuning van cultureel-erfgoedorganisaties in Vlaanderen en Brussel. Op basis van een evaluatie van de uitvoering van dit decreet werd een optimalisatietraject opgestart in overleg met de cultureel-erfgoedsector. Dit resulteerde in een vernieuwd Cultureelerfgoeddecreet dat op 23 december 2021 werd bekrachtigd.

Om uitvoering te geven aan het decreet is er een uitvoeringsbesluit opgemaakt waarin de procedures en criteria nader uitgewerkt zijn.

Het voorliggende ontwerp van uitvoeringsbesluit wordt na advies van de Inspectie van Financiën, de SARC en de Vlaamse Toezichtscommissie voorgelegd voor principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering.

1. SITUERING

Het Cultureelerfgoeddecreet is het belangrijkste instrument ter ondersteuning van cultureel-erfgoedorganisaties in Vlaanderen en Brussel. Op basis van een evaluatie van de uitvoering van dit decreet werd een optimalisatietraject opgestart in overleg met de cultureel-erfgoedsector. Dit resulteerde in een vernieuwd Cultureelerfgoeddecreet dat op 23 december 2021 werd bekrachtigd.

Het voorliggend ontwerp van besluit geeft uitvoering aan het decreet door nadere specificaties en procedures te voorzien voor de verschillende onderdelen van het decreet.

A. BELEIDSVELD / INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT / BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op volgende inhoudelijke structuurelementen uit de beleidsnota Cultuur 2019-2024:

- ISE A. Beleidswerking en internationaal beleid ondersteunen
SD A.2. Een ambitieus en onderbouwd cultuurbeleid ontwikkelen met aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen en trends

OD A.2.2. Beleidskader en instrumentarium afstemmen op de huidige ontwikkelingen en tendensen

Om een relevant en actueel cultuurbeleid te voeren stem ik de beleidskaders en reglementering af op recente evoluties in de sector(en) en de samenleving die een voelbare impact hebben op het culturele veld.

De aandacht voor de cultureel erfgoedsector blijft een prioriteit. Op basis van de conclusies van de evaluatie van de grote cultureel-erfgoedronde 2019-2023 zet ik in op de optimalisering van de procedures en processen in uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet.

- ISE C. Culturele organisaties ondersteunen
SD C.1. Bijdragen aan de ontwikkeling van een kwalitatief, divers en toegankelijk cultuurlandschap
OD C.1.3 Investeren in organisaties in de cultuursector aan de hand van een performant subsidiesysteem

Tenslotte zal ik mijn administratie vragen een voorstel van optimalisatie betreffende de uitvoering van het decreet uit te werken vertrekkende van de evaluatie van de uitvoering van het decreet in 2019.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Inspectie van Financiën gaf gunstig advies op 17 maart 2022;
- Het wetgevingstechnisch en taaladvies werd verleend op 30 maart 2022;
- Het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie werd verleend op 15 maart 2022;
- Het advies van de Strategische AdviesRaad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) werd verleend op 20 april 2022;
- Het begrotingsakkoord werd gevraagd op 21 april 2022.

C. CONSULATIE

In januari 2022 organiseerde het departement CJM een informatiemoment voor de cultureel-erfgoedsector om de voorziene wijzigingen in het uitvoeringsbesluit toe te lichten. Na dit informatiemoment werden de verschillende actoren en belanghebbenden ontvangen voor een gesprek met het kabinet Cultuur. In dat kader waren er gesprekken met de belangenbehartiger Overleg Cultureel Erfgoed (OCE), het steunpunt FARO, de adviescommissie Cultureel Erfgoed, het Museumoverleg, de bovenlokale en erkende musea, de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief & Documentatie (VVBAD), het Overleg Landelijke archieven, de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), Werkplaats Immaterieel Erfgoed, de erfgoedorganisaties met een dienstverlenende rol op landelijk niveau, de cultureel-erfgoedcellen en de cultureel-erfgoedpublicaties.

Via het advies van de SARC volgde daarna nog een formele consultatie van de sector.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 23 december 2021 werd het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet bekrachtigd. Dit nieuwe decreet betreft een optimalisatie van het Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017. Bij de optimalisatie bleven de principes van het bestaande decreet behouden.

Om uitvoering te geven aan het decreet wordt er een uitvoeringsbesluit opgemaakt waarin de criteria nader bepaald worden en de procedures uitgewerkt zijn om de verschillende instrumenten van het decreet in de praktijk te brengen. Omdat het gaat om een optimalisatie-oefening blijven de meeste zaken uit het huidige uitvoeringsbesluit behouden. De voornaamste wijzigingen staan beschreven in de toelichting bij de artikelen.

Verder kan er ook meegegeven worden dat er binnen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Media een herijking loopt van de verschillende cultuurdecreten. In navolging hiervan gebeurden er een aantal wijzigingen van de tekst die eerder punctueel van aard zijn (bijvoorbeeld: afgestemd gebruik van definities en terminologie, afstemmen van termijnen, wijze van uitbetalen van voorschotten...).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hieronder worden kort de modaliteiten van dit uitvoeringsbesluit beschreven.

Inleidende bepalingen (hoofdstuk 1): dit vereist geen verdere toelichting.

Kwaliteitslabel (hoofdstuk 2)

- De criteria voor het toekennen van een kwaliteitslabel aan collectiebeherende organisaties (musea, culturele archiefinstellingen en erfgoedbibliotheken) worden nader bepaald. Deze zijn gelijkaardig geformuleerd zoals momenteel in voege op basis van het Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017.
- Daarnaast wordt ook de procedure bepaald voor de toekenning van het kwaliteitslabel. Ook hier is de procedure gelijkaardig zoals momenteel in voege.

Collectiebeherende organisaties: aanduiding als cultureelerfgoedinstelling en indeling bij het landelijke of regionale niveau (hoofdstuk 3 en 4)

- Collectiebeherende organisaties met een kwaliteitslabel kunnen aangeduid worden als cultureelerfgoedinstelling (= internationaal niveau) of ingedeeld worden bij het landelijke of het regionale niveau.
- De criteria hiervoor werden nader bepaald en afgestemd op elkaar en op die van het kwaliteitslabel. In functie van het desbetreffende niveau worden er telkens aangepaste criteria gehanteerd.
 - o De formulering van de criteria is in de meeste gevallen gelijkaardig zoals momenteel in voege op basis van het Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017.
 - o Voor het aanspreken van een breed publiek (artikel 23, 3°, art. 35, 3° en art. 40, 3°) is de formulering aangepast, enerzijds om rekening te houden met de lagere bezoekersaantallen tijdens de Corona-crisis (haalbaarheid aantonen in de plaats van historische bezoekerscijfers) en anderzijds om rekening te houden met andere vormen van publieksbereik (digitaal of extra muros).
 - o Gelet op het belang van digitalisering is digitaal beleid toegevoegd als criterium voor bovenlokale indeling (art. 38, 6°).
- De procedure voor de aanduiding als cultureelerfgoedinstelling en indeling bij het landelijke of regionale niveau wordt eveneens nader bepaald:

- Zoals vooropgesteld bij de opmaak van het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet, gebeurt de aanduiding van de cultureel-erfgoedinstellingen via een aparte procedure die buiten de subsidieronde valt.
- Een indeling bij het landelijke of bovenlokale niveau geldt voor onbepaalde duur en moet daarom niet meer telkens opnieuw aangevraagd worden. De procedure voorziet daarbij dat een indeling wel nog gewijzigd kan worden, ofwel omdat een organisatie een hogere indeling aanvraagt, ofwel omdat een organisatie niet meer voldoet aan de criteria. De beoordelingscommissie die de indeling adviseert, kan zich daarbij baseren op de evaluaties door de administratie om al dan niet een andere indeling te adviseren.

Eigen instellingen (hoofdstuk 6)

- Zoals vooropgesteld in het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet is er een afzonderlijke procedure voorzien voor de organisaties waarvan de Vlaamse Gemeenschap de inrichtende macht is ('eigen instellingen').
- Deze procedure voorziet enkel in een inhoudelijke toetsing van de eigen instellingen. Het advies dat hiervan het resultaat is, kan gebruikt worden om de beslissingen over de financiering van de eigen instellingen te onderbouwen en bij de inhoudelijke aansturing van de instellingen.
- De financiering van de eigen instellingen valt buiten de vooropgestelde procedure op het Cultureelerfgoeddecreet omdat daar reeds eigen interne procedures voor bestaan, gekoppeld aan de begrotingsopmaak en -controle binnen de Vlaamse overheid.

Werkingsubsidies (hoofdstuk 6)

- De procedure voor het toekennen, uitbetalen en verantwoorden van de subsidie wordt nader bepaald. Daarnaast worden ook bepalingen opgenomen rond toezicht, evaluatie, aanleg van reserves en sanctionering.
- De vermelde procedures zijn gelijkaardig aan de huidige situatie. Bij de indiendatum is er een kleine wijziging waarbij de indiendatum voor de erfgoedronde één maand later valt (15 januari i.p.v. 15 december).
Voor de besturen (cultureelerfgoedconvenants - die buiten de erfgoedronde vallen) blijven de indiendata dezelfde en blijven deze afgestemd op de meerjarenplanning van die besturen. Daarnaast zijn er nog aparte indiendata voor FARO en de VGC (cf. de andere beleidsperiode die voor deze organisaties voorzien is in het decreet).
- Voor werkingssubsidies werden nadere criteria bepaald rond goed bestuur. Dit was als het geval, maar hiervoor wordt er nu verwezen naar de nieuwe Bestuurscode Cultuur van het Fonds voor Cultuurmanagement. Deze code kwam tot stand in overleg met de culturele sector. Indien een organisatie tot een andere sector behoort (bv. een organisatie die onderdeel is van een universiteit) kan de code voor goed bestuur toegepast worden die voor die sector bepaald is.

Projectsubsidies (hoofdstuk 7)

- Ook hier is de procedure voor het toekennen, uitbetalen en verantwoorden van de subsidie nader bepaald, evenals bepalingen rond toezicht en sanctionering.
- Deze procedures zijn gelijkaardig aan de huidige situatie.
- De indiendatum voor de eerste projectenronde werd licht aangepast (15 september i.p.v. 15 oktober) zodat er om de 6 maanden een indiendatum is.
- De mogelijkheid werd voorzien om meerjarige projecten aan te vragen (maximaal voor 3 jaar). Bij de beslissing is het mogelijk om de periode nog in te korten.
In de huidige situatie zijn meerjarige projecten ook mogelijk, maar moet daarvoor jaarlijks een nieuwe aanvraag ingediend worden.
Deze aanpassing komt er op vraag van de sector en kan de plan- en dossierlast verminderen. De toepassing hiervan moet verder bekeken worden in functie van de

budgettaire haalbaarheid, want bij een meerjarig project moet het volledige bedrag in één keer vastgelegd worden.

Organisatie van de advisering (hoofdstuk 8)

- In dit hoofdstuk wordt de procedure voor de benoeming van de experts en commissie nader bepaald. Deze procedure blijft dezelfde als de huidige situatie.
- De vergoeding van de experts en commissieleden zal voortaan bepaald worden in het huishoudelijk reglement (cf. herijking cultuurdecreten).

Gemeenschappelijke bepalingen (hoofdstuk 9)

- In dit hoofdstuk worden onder meer bepalingen voorzien voor een model van aanvraagdossier en het werken met digitale aanvragen.

Opheffingsbepalingen en overgangsbepalingen (hoofdstuk 10): dit vereist geen verdere toelichting.

C. VERWERKING VAN DE ADVIEZEN

2.C.1. Advies van de Inspectie van Financiën

De Inspectie van Financiën gaf op 17 maart 2022 ten gronde een gunstig advies binnen de beschikbare kredieten.

In haar advies formuleerde de Inspectie wel een bezwaar bij het opnemen van de vergoedingen van de externe experts in het huishoudelijke reglement omdat deze daarmee onttrokken zouden worden aan de normale regels voor interne controle.

Aan dit bezwaar kan tegemoet gekomen worden door het huishoudelijk reglement voor te leggen aan de Inspectie van Financiën, vooraleer het wordt goedgekeurd door de minister. Dat is ook verplicht omdat, door opname van de vergoedingen, de goedkeuring van het huishoudelijk reglement mogelijk een budgettaire impact heeft.

2.C.2. Wetgevingstechnisch en taaladvies

De opmerkingen van het wetgevingstechnisch en taaladvies, gegeven op 30 maart 2022, werden verwerkt en gaven op verschillende punten aanleiding tot punctuele aanpassingen in het ontwerp van besluit.

2.C.3. Advies van de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC)

De Vlaamse Toezichtscommissie gaf een advies op 15 maart 2022. Op 8 april 2022 formuleerde de Data Protection Officer (DPO) van het departement CJM een advies over het verwerken van de geformuleerde opmerkingen. Uit het advies, dat als bijlage is ingesloten, blijkt dat er in navolging van het advies van de VTC geen aanpassingen nodig zijn aan het ontwerp van besluit.

2.C.3. Advies van de Strategische AdviesRaad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC)

De SARC gaf een advies op 20 april 2022. De SARC drukt daarbij zijn waardering uit voor het participatieve traject dat voorafging aan het opmaken van het decreet en besluit. De SARC vindt het ook positief dat bepaalde procedures licht zijn aangepast, zodat ze ook waar nodig en zinvol, overeenstemmen met de andere cultuurdecreten.

De SARC formuleerde in haar advies een aantal opmerkingen bij het ontwerp van besluit. Onderaan deze nota is een toelichting te vinden hoe deze opmerkingen verwerkt werden.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van uitvoeringsbesluit heeft op zich geen budgettaire impact. Het maximale bedrag dat in het betreffende jaar kan worden aangewend voor de uitvoering van het decreet en het voorliggend ontwerp van besluit wordt bepaald in de uitgavenbegroting van de Vlaamse Regering, die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt.

Voor de vergoedingen van de experts en commissieleden (die nader bepaald zullen worden in het huishoudelijk reglement – zie 2.B, hoofdstuk 8) wordt volledigheidshalve meegegeven dat in kader van de herijking er een lichte verhoging voorzien is. De nieuwe regeling is reeds in voege op basis van het Kunstendecreet. De meerkost hiervan werd opgevangen binnen de beschikbare kredieten. Ook hier zal de meerkost op die manier opgevangen worden.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van uitvoeringsbesluit heeft geen weerslag op de personeelsbehoeften en/of-budgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp van uitvoeringsbesluit heeft geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen of op Brussel.

4. VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring zal dit ontwerp van uitvoeringsbesluit voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State. Volgens de vooropgestelde planning kan de Vlaamse Regering het uitvoeringsbesluit definitief goedkeuren vóór het zomerreces van 2022.

In juni 2022 zal de administratie een infosessie organiseren om de sector te informeren, met het oog op het indienen van de aanvragen voor de structurele erfgoedronde 2024-2028 op 15 januari 2022.

Tegen de zomer van 2022 worden de experts aangesteld voor de beoordeling van de nieuwe aanvragen. Met het oog op een afgestemde beoordelingsmethodiek zal de administratie een draaiboek beoordeling en een huishoudelijk reglement opmaken in samenwerking met de adviescommissie Cultureel Erfgoed.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021;
- 2° de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management;

Jan JAMBON

Bijlagen:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- Advies IF;
- Advies SARC;
- Advies VTC;
- Advies DPO.

ANNEX: VERWERKING ADVIES SARC

Opmerking SARC	Verwerking / antwoord
<p>Algemene indrukken Sommige termen die gebruikt worden in de tekst, werden niet geactualiseerd en sluiten daardoor niet aan bij de hedendaagse noden van de sector. Een voorbeeld is de diplomavereiste voor personeelsleden die doorheen het ontwerp van besluit met grote regelmaat gehanteerd wordt. Beter lijkt het de SARC te spreken over “gekwalificeerd personeel”.</p>	<p>In het besluit wordt de volgende formulering gebruikt “houder van een diploma hoger onderwijs of zijn deskundigheid kan bewijzen”. Er is dus een mogelijkheid voorzien om, naast een diploma, ook deskundigheid aan te tonen. De vermelding van een diplomavereiste biedt daarnaast ook het voordeel dat dit duidelijk toetsbaar is. Gelet op de druk die organisaties soms ervaren om functies lager in te schalen biedt dat extra garanties naar de correcte verloning van medewerkers.</p>
<p>Algemene indrukken Een ander voorbeeld is het vasthouden aan een louter kwantitatieve benadering inzake publieksparticipatie. Naast de cijfers is ook een kwalitatieve publieksparticipatie meer dan ooit belangrijk. Naar aanleiding van beide voorbeelden wordt de vraag opgeworpen of men de kwaliteit en diversiteit dan wel de kwantiteit voorop wil plaatsen.</p>	<p>Het besluit bevat inderdaad kwantitatieve streefcijfers voor bezoekersaantallen bij musea. Dit werd behouden omdat het effectief bereiken van fysieke bezoekers relevant blijft voor de werking. De bezoekersaantallen zijn echter maar één facet van het criterium ‘aanspreken van een breed publiek’. In de beoordeling is er ook ruimte voor een kwalitatieve benadering. In de andere criteria komen bovendien ook zaken zoals doelgroepenbeleid, publieksonderzoek en toegankelijkheid aan bod. Zie ook de opmerking over bezoekersaantallen.</p>
<p>Het kwaliteitslabel voor collectiebeherende organisaties De SARC stelt vast dat de lat om het kwaliteitslabel te verkrijgen behoorlijk hoog ligt, een organisatie moet in feite al een vrij ver gevorderde werking hebben om het label te kunnen bekomen. Door de voorwaarden die gesteld worden aan het kwaliteitslabel worden veel organisaties in de praktijk op voorhand uitgesloten van de mogelijkheid om het kwaliteitslabel te bekomen, terwijl dit instrument bij voorkeur opgesteld en gehanteerd wordt op een meer stimulerende en aanmoedigende wijze voor de cultureel-erfgoedsector. Het label kan dan een katalysator zijn om kwaliteitsvoller en doordachter te gaan werken. Eveneens zou het niet te veel extra werklast mogen creëren voor de aanvragende organisaties.</p>	<p>Deze opmerking werd niet gevolgd. In kader van de optimalisatie van het decreet was het niet de bedoeling om deze lat lager te leggen. Het Cultureelerfgoeddecreet blijft er van uit gaan dat er minimaal een professionele werking moet aanwezig zijn om een kwaliteitslabel te kunnen verkrijgen. Uit de ingediende aanvragen blijkt bovendien niet dat de lat momenteel te hoog zou liggen. De meerderheid van de aanvragen haalt effectief het kwaliteitslabel. Enkel aanvragen die duidelijk niet voldoen (waar er dus een onvoldoende professionele of onvoldoende omvangrijke cultureel-erfgoedwerking is) worden negatief beslist.</p>
<p>Bezoekersaantallen voor cultureelerfgoedinstellingen en de collectiebeherende organisaties op landelijk en bovenlokaal niveau De fysieke bezoekersaantallen worden in het ontwerp van besluit vastgelegd op 120.000 voor de cultureelerfgoedinstellingen (H. 3, afd. 1, art. 23), 75.000 voor de landelijk ingedeelde musea (H. 4, afd. 1, art. 35) en 15.000 voor de bovenlokaal ingedeelde musea (H. 4, afd. 2, art. 40). Daarnaast kunnen deze types organisaties ook inzetten op andere vormen van toeleiding, namelijk digitaal toeleiden en toeleiden naar collecties die zich in de eigen organisatie bevinden en erbuiten (zogenaamde extra muros werking). Via deze weg kunnen de organisaties een breder publiek bereiken dat niet berekend kan worden op basis van de reguliere bezoekerscijfers. De sectorraad acht het positief dat deze mogelijkheid mee in rekening gebracht wordt, maar de bepaling blijft hoe dan ook vaag verwoord. Hoe verwacht men bijvoorbeeld het</p>	<p>Deze opmerking werd niet gevolgd. In het kader van de optimalisering van de dataverzameling rond erfgoed loopt ook een traject rond het verbeteren van de bezoekersregistratie. Dit traject wordt getrokken door het steunpunt FARO, in afstemming met het departement en de musea. Momenteel is het nog niet mogelijk digitale bezoekers en extra muros bezoeken op een eenduidige manier te registreren. Het is daarom niet mogelijk om daar concrete bepalingen over op te nemen in de wetgeving. De huidige formulering voorziet dat organisaties op een eerder kwalitatieve manier kunnen aangeven hoe zij omgaan met digitale bezoekers en een extra muros werking. Ook voor fysieke bezoekers kan dit aangegeven worden (aanvullend bij de vermelde bezoekersaantallen). Daarmee wordt ook gevolgd</p>

<p>digitaal bereik te monitoren en hoe omschrijft men de extra muros werking? Daarvan is in het ontwerp geen concrete bepaling te vinden, wat problematisch kan zijn in de beoordelingscyclus. De SARC erkent dat het kwantificeerbaar maken van digitale participatie geen eenvoudige opgave is, en het ontwerp van besluit lijkt geen indicatie te geven van een mogelijke werkwijze of doelstelling</p>	<p>gegeven aan de eerdere opmerking van de SARC, waar er gesteld wordt dat er meer aandacht moet zijn voor kwalitatieve publieksparticipatie.</p>
<p>Criteria voor de indeling van collectiebeherende organisaties bij het bovenlokale niveau Onder hoofdstuk 4, afdeling 2 worden de nadere specificaties van de criteria voor de indeling van collectiebeherende organisaties bij het bovenlokale niveau bepaald. De sectorraad stelt een verzwaring ten opzichte van de vroegere criteria vast, aangezien van de organisaties verwacht zal worden dat zij zelf een digitale strategie zullen ontwikkelen (art. 38, 6°). Een dergelijke verwachting in het uitvoeringsbesluit introduceren, zou dan ook het voorzien van ondersteuning en coaching voor de betrokken organisaties moeten impliceren. De sectorraad vraagt zich af of deze begeleidende taak niet opgenomen kan worden door de bovenbouworganisaties met een digitale expertise (zoals Cultuurconnect en Meemoo). Gezien de evolutie van de digitale ontwikkelingen op Vlaams niveau komt dit criterium er te snel, en komt de druk bij de organisaties zelf te liggen, wat de sectorraad betreurt. Er is nood aan een roadmap die rekening houdt met de verschillende snelheden binnen de sector. Uit de toelichting bij het ontwerp van besluit blijkt dat de sector geen fundamentele bezwaren heeft tegen de introductie van dit criterium, maar dat er gevraagd wordt om rekening te houden met de schaalgrootte en mogelijkheden van de organisaties. De sectorraad wil dit verzoek kracht bijzetten, aangezien uit ervaringen in de sector blijkt dat vele organisaties moeite ondervinden om de verschillende Vlaamse trajecten en initiatieven inzake het digitaal beleid op te volgen. Aansluiting zoeken is daardoor niet altijd evident – los van de uitdaging op het vlak van gekwalificeerd personeel.</p>	<p>Deze opmerking vereist geen aanpassing van de tekst. Met de voorliggende tekst kan er effectief rekening gehouden worden met de schaalgrootte en mogelijkheden van deze organisaties. Het besluit voorziet immers dat er door deze organisaties een digitaal beleid ontwikkeld wordt op bovenlokaal niveau. Het ontwikkelen van een beleid betekent niet dat een organisatie onmiddellijk moet voldoen aan bepaalde normen of dat er verwacht wordt dat bijvoorbeeld de collectie verregaand gedigitaliseerd is. Organisaties kunnen in hun beleidsplanning trajecten in het vooruitzicht stellen waarin ze voorzien om stappen vooruit te zetten op het vlak van digitalisering of om achterstanden in te halen.</p> <p>De bezorgdheden van de SARC zijn terecht en vanuit de Vlaamse overheid zullen de initiatieven ter ondersteuning van de digitalisering in de sector (o.a. meemoo) verder gezet worden.</p>
<p>Criteria voor de indeling van collectiebeherende organisaties bij het bovenlokale niveau Artikel 41 bepaalt de infrastructurele voorwaarden voor collectiebeherende organisaties op bovenlokaal niveau. Hier valt op dat de bovenlokale musea aan nagenoeg dezelfde voorwaarden moeten voldoen als de landelijk ingedeelde musea, wat voor de sectorraad opnieuw de lat te hoog legt voor deze organisaties.</p>	<p>Deze opmerking werd niet gevolgd. De ruimtes die in artikel 41 worden opgesomd zijn noodzakelijk voor een collectiebeherende werking op bovenlokaal niveau. Voor bovenlokale musea ligt de lat daarbij wel lager dan het landelijke niveau, want er wordt geen ruimte gevraagd voor bibliotheekcollectie, archief en documentaire verzameling. Het is bovendien niet zo dat, omdat dezelfde ruimtes vermeld worden, de lat daardoor dezelfde is als voor een werking op landelijk niveau. De tekst geeft immers aan dat het gaat om infrastructuur die de uitvoering van de functies op bovenlokaal niveau toelaat. De verwachtingen rond een presentatieruimte op landelijk niveau zijn bijvoorbeeld hoger dan die voor een presentatieruimte op bovenlokaal niveau.</p>
<p>Cultureelerfgoedorganisaties waarvan de Vlaamse Gemeenschap de inrichtende macht is In hoofdstuk 5, artikel 45 wordt bepaald dat de eigen instellingen een aanvraag kunnen indienen met het oog op een inhoudelijke toetsing van de werking. Verder dwingt dit artikel niets af ten opzichte van de eigen instellingen. De</p>	<p>In navolging van deze opmerking werd de formulering in artikel 45 aangepast, waarbij de eigen instellingen nu een aanvraag moeten indienen, op vraag van de minister. De SARC merkt daarnaast op dat er voor de eigen instellingen geen volwaardige procedure werd</p>

<p>SARC betreurt dat er voor de eigen instellingen geen volwaardige procedure wordt vastgelegd, conform de procedures die zijn vastgelegd voor de verschillende types organisaties in het cultureel-erfgoedveld (collectiebeherend en dienstverlenend). Het huidig artikel is te vrijblijvend, wat zowel voor de eigen instellingen zelf als hun positionering en mogelijke opdrachten binnen het gesubsidieerde landschap problematisch blijft.</p>	<p>voorzien in het uitvoeringsbesluit. Dat klopt, maar dat is ook niet de bedoeling. Voor de eigen instellingen bestaan er immers al interne procedures. Het uitvoeringsbesluit voorziet daarom enkel een inhoudelijke toetsing die, via de interne procedures, verder gebruikt zal worden bij de aansturing van de eigen instellingen.</p>
<p>Uitbetaling van de werkingssubsidie Artikel 59 (H. 6, afd. 1, onderafd. 2) bepaalt de uitbetaling van de werkingssubsidie voor cultureelerfgoedwerking. De SARC acht het een positieve evolutie om terug te keren naar twee voorschotten van 45%, aangezien de huidige negatieve rente die banken vragen voor bedragen boven 500.000 euro resulteren in ongewenst verlies van middelen voor de grotere organisaties en de Vlaamse Gemeenschap.</p>	<p>Deze opmerking vereist geen verdere opvolging.</p>
<p>Meerjarige subsidies voor cultureelerfgoedprojecten Artikel 76 (H. 7, afd. 2) legt de uitbetaling van de projectsubsidie vast. Dit artikel lijkt te impliceren dat meerjarige projectsubsidies in de toekomst mogelijk zouden zijn, naar analogie met het Bovenlokaal Cultuurdecreet en het Kunstendecreet, wat een bijzonder positieve evolutie zou kunnen zijn. Dit roept in de sectorraad de vraag op waarom men niet meteen de knoop doorhakt en hier al actie aan koppelt. Dit zou een aanzienlijke vermindering van de planlast kunnen betekenen voor de sector.</p>	<p>Over deze opmerking kan bevestigd worden dat er effectief ook gestart wordt met het toekennen van meerjarige projecten. Dat is opgenomen in artikel 70, waar bepaald is dat projecten een maximale looptijd kunnen hebben van 3 jaar. Er kunnen dus meerjarige projecten aangevraagd worden voor een looptijd van maximaal 3 jaar.</p>
<p>Model voor een aanvraag, jaarverslag of eindverslag Artikel 95 (H. 9) bepaalt dat de administratie een model voor een aanvraag, een jaarverslag of een eindverslag ten minste drie maanden voor de uiterlijke indiendatum van deze drie documenten bekend kan maken. De sectorraad vindt een termijn van drie maanden te kort en het toepasselijke model zou idealiter al op een vroeger moment beschikbaar moeten zijn.</p>	<p>De termijn van 3 maanden is een minimale termijn die geldt voor alle soorten modellen. In de praktijk zullen de modellen, afhankelijk van het soort subsidie, vroeger bekend gemaakt worden. Voor de structurele ronde 2024-208 worden de modellen bijvoorbeeld al bekendgemaakt tegen de zomer van 2022, dat is ongeveer 6 maanden voor de indiendatum op 15 januari 2023.</p>
<p>Aandachtspunten Cultureelerfgoeddecreet In artikel 44 van het Cultureelerfgoeddecreet wordt een nieuwe categorie aanvragers geïntroduceerd, namelijk collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties waarbij de cultureelerfgoedwerking onderdeel is van een omvangrijkere kerntaak van die organisatie. Zij kunnen een aanvullende werkingssubsidie aanvragen. Aangezien hun werkingssubsidie verbonden wordt aan specifieke aanvullende taken, kan maar moeilijk verwacht worden dat zij exact dezelfde procedure zouden moeten doorlopen als de reguliere aanvragers. Toch is er in het ontwerp van besluit nergens melding gemaakt van een procedure voor deze nieuwe categorie. De sectorraad verzoekt dat hier duidelijkheid in verschaft wordt.</p>	<p>In het decreet wordt er, naar voorwaarden en criteria, geen onderscheid gemaakt tussen beide soorten werkingen. Daardoor is het niet wenselijk om voor deze groep een andere procedure te voorzien. Bij de advisering moeten immers dezelfde voorwaarden en criteria getoetst worden. Beide soorten aanvragen zullen bovendien bij dezelfde commissies terecht komen. Praktisch en naar vergelijkbaarheid van aanvragen is het dus niet wenselijk daarvoor een andere procedure te voorzien.</p> <p>Anderzijds geven we wel mee dat er tegenover een aanvullende werkingssubsidie niet dezelfde verwachtingen staan. In de subsidieovereenkomsten die met de organisaties gesloten worden zullen er minder doelstellingen opgenomen worden die zij moeten realiseren.</p>